

[Wilhelm]

quist kaldt et skrivebordsforslag, og han mente, at der var tale om store overdrivelser. Det mente hr. Knud Lind også. Jeg ved det ikke, for vi har ikke nogen opgørelse over det, og desværre ligger det sådan, at justitsministeriet ikke vil lave nogen opgørelse over det. Justitsministeriet er ved at lave opgørelser om andre ting, grundlaget for varetægtsfængslingernes omfang osv., men har direkte afvist at lave en opgørelse over, hvor hyppigt det sker, at den oprindelige sigtelse skrues ned, før det kommer til udarbejdelse af anklageskriftet. Så sent som i mandags aftes blev justitsministeren ved et møde i Juridisk Diskussionsklub opfordret til at lave en sådan opgørelse.

Hr. Knud Lind siger, at professor Gamlemtoft-Hansen altså ikke er helt enig med os på dette punkt. Nej, det er han ikke i konklusionen, men han deltog i opfordringen til justitsministeriet om at få efterprøvet det her. Jeg ved ikke, om det er rigtigt; jeg kan kun som gjort i bemærkningerne citere nogle forsvarsadvokater for, at på nogle af de mest gængse strafferetsområder drejer det sig om op til 50 pct. af varetægtsfængslingerne, der ikke ville have kunnet finde sted, hvis man havde holdt sig til en sigtelse, der i det lange løb viste sig at være holdbar. Når det er i så stort et omfang og vi næsten aldrig ser det modsatte – det er klart, at en sigtelse i den tidlige fase aldrig kan være helt præcis – at en sigtelse undervejs bliver skruet op, så kan jeg ikke komme til anden konklusion, end at der foreligger en bevidst og meget forståelig tendens til at skrue sigtelserne op, for man har alt at vinde ved at skrue sigtelserne op.

Det virker temmelig krænkelig for den retssikkerhed, som lovgivningsmagten ellers har fastlagt i retsplejeloven, idet den har sagt, at der skal de og de kriterier til, før man kan lave telefonaflytning, før man kan varetægtsfængsle osv. osv., hvis det viser sig, at der i meget stort omfang sker en fiktiv opfyldelse af disse kriterier ved, at man starter med en kunstigt opskruet sigtelse. Det kan ikke være tilfredsstillende for lovgivningsmagten – så kan man diskutere kriterierne – at kriterierne for de skrappe straffeprocessuelle tvangsforanstaltninger som varetægt, aflytning osv. bliver omgået i vidt omfang ved opskruede sigtelser.

Hr. Bjørn Elmquist kunne have sine tvivl om omfanget. Det kan jeg også, men jeg har

ladet mig belære af nogle forsvarsadvokater og erkender, at det ikke er noget bevis. Men justitsministeriet har altså desværre nægtet at skaffe os konkret oplysning om omfanget.

Lovforslag nr. L 28 om nævningesager. Ja, dér mener jeg, at vi så at sige har fundet et columbusæg. Vi erkender, at den debat, vi havde sidste forår og forsommer, er endt, og at det ikke tjener noget formål at prøve at rette de ting op på den måde, som vi forsøgte dengang. Vi blev stemt ned, og vi kommer ikke klynkende med forslag, der skal prøve at lave om på det inden for de samme modeller, som vi diskuterede dengang.

Vi har derimod kigget på de indvendinger, der var. Og en af ministerens indvendinger – den eneste, vi syntes der var hold i – var, at et strafferammekriterium i virkeligheden er temmelig latterligt, fordi man kan have den situation, at et fuldstændig useriøst bankrøveri af en fulderik, som alle falder i svime af grin over, alligevel bliver en nævningesag, hvis sigtelsen overhovedet skal rejses, fordi den pågældende røveriparagraf dengang indeholdt 8 års strafferamme. Det er vi enige i, og så kommer vi med løsningen, der samtidig opfylder det, som var forudsat i forfatningskommissionen i sin tid, nemlig at alle de alvorligere strafferetsager skal afgøres ved lægdommerbehandling, altså i den særlige form, vi er tilhængere af, nævningebehandlingen. Hvis det er det, man vil opfylde, så kan man næppe gøre det bedre end ved at sige: ja men så er det altså den faktisk udmålte straf, og det må jo i praksis blive strafpstanden.

Socialdemokratiets ordfører var efter min opfattelse betænkelig ved den begrænsning, vi gav retterne med hensyn til at straffe strengere, end anklagemyndigheden havde nedlagt påstand om. Det var hr. Bjørn Elmquist, så vidt jeg hørte det, også. Det har vi jo taget højde for. Vi skriver i bemærkningerne, at vi er parate til at drøfte – hvis man er betænkelig ved det, for det kan vi godt se er et problem – at der skal være en dualisme, så både anklagemyndigheden og dommerne i sagen kan sige: her ønsker vi ikke på forhånd af afskære os fra en straf, der er over 3 år, og derfor må sagen nævningebehandles, så det altså ikke alene skal bero på anklagemyndighedens påstand. Det mener jeg løser det principielle problem, som et par af ordførerne rejste.